

Konferencija za novinare Predsjednika SNV-a, Dr. Milorada Pupovac
Zagreb, 24.4.2009.

**Huka na vuka, a lisice meso jedu
ili
o lokalnim izborima i popisu birača**

Svega nekoliko dana od objave roka za isticanje kandidata za načelnike, gradonačelnike i župane te lista za općinska/gradska vijeća i županijske skupštine, te svega nekoliko dana prije isteka roka za predaju kandidatskih listi, ponovo je aktualizirano pitanje popisa birača.

Prvi novinski napisi, razgovori na internetskim portalima (posebno portal politika.com) i televizijski komentari upućuju na to kako se radi o **nesređenoj evidenciji o prebivalištu**, koja za posljedicu ima **nesređene biračke popise**.

Pokazatelji te nesređenosti su činjenice da se na popisu nalaze oni koji su umrli ili su odselili iz Hrvatske ili su u njoj osigurali sekundarno, nedomicilno prebivalište, a stvarno prebivaju u nekoj drugoj državi.

U nekim medijima moglo se pročitati/čuti mišljenje predstavnika Vlade ili vladajuće većinske stranke kako bi ta nesređenost bila sređena da nije bilo protivljenja predstavnika srpske zajednice, odnosno zastupnika SDSS, donošenju novog zakona o prebivalištu.

Prema našim saznanjima temeljenim na podacima Državnog zavoda za statistiku, Državnog izbornog povjerenstva, važećeg Zakona o prebivalištu i boravištu, kao i na osnovi našeg iskustva stvari zapravo stoje ovako:

- i. Točno je da u Hrvatskoj postoji razlika između broja birača i broja stanovnika, i to tako da je za oko 400.000 broj birača prema popisu birača veći od broja stanovništva prema popisu stanovništva. Tako je 2003., dakle dvije godine od održavanja popisa stanovništva razlika bila 377.955, a 2007. razlika je povećana na 434.110 (vidi tab. 1 i graf .1). Ta razlika posljedica je kontinuirane politike doseljavanja hrvatskih državljana iz susjednih zemalja, jer je u Hrvatsku od 1993. do 2007. doselilo - stvarno ili administrativno - gotovo pola milijuna ljudi (vidi tab. 2 i graf. 2).

- ii. Nije točno da važeći Zakon ne omogućava brisanje iz evidencije o prebivalištu, jer je to predviđeno čl. 13., posebno stavom trećom, koji glasi: *Nadležno tijelo može donijeti rješenje o brisanju iz evidencije o prebivalištu ukoliko utvrdi da je podnositelj dao netočne i neistinite podatke u svojoj prijavi prebivališta.* Također nije točno da se zbog toga i zbog protivljenja predstavnika srpske zajednice nije moglo pristupiti sređivanju evidencije o prebivalištu, nego je točno sljedeće: prema podacima DZS iz Hrvatske je odselilo - stvarno ili administrativno - gotovo 150.000 hrvatskih državljana. Za veliku većinu njih opravdano je pretpostaviti da nisu sami odjavili svoje prebivalište, niti da je to uradio neko od njihovih ovlaštenika, nego da je to učinilo nadležno tijelo po službenoj dužnosti. Za većinu istih opravdano je pretpostaviti da su ili etnički Srbi ili pripadnici drugih manjinskih etničkih zajednica (vidi tab. 3).
- iii. Dakle, nije točno da se evidencija o prebivalištu nije sređivala, već suprotno ona se kontinuirano sređivala i to na osnovi jasne „filozofije“: filozofije dopisivanja i filozofije otpisivanja. Samo u razdoblju od 2002. do 2007. u Hrvatsku je „doselilo“ preko 100.000 hrvatskih državljana, mahom etničkih Hrvata iz Bosne i Hercegovine, a iz Hrvatske „odselilo“ gotovo 50.000 hrvatskih državljana, mahom etničkih Srba. Dakle, nadležno tijelo iz evidencije o prebivalištu brisalo je osobe s primarnim (hrvatskim) domicilom (prebivalištem), jer je to tijelo na neki način utvrdilo da je osoba prodala kuću ili ne živi u stanu na kojem je imala stanarsko pravo, ali isto tijelo nije brisalo ili ne briše osobe sa sekundarnim (nehrvatskim) domicilom, koje nerijetko niti imaju imovine niti stana već samo adresu prijave domicila (prebivališta), što im je uostalom omogućeno skandaloznom Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske iz novembra 2000.
- iv. Nalozi predsjednika Državnog izbornog povjerenstva i voditelja Središnjeg državnog ureda za državnu upravu ,kako se do zaključenja popisa birača iz evidencije o prebivalištu, a time i s popisa birača, imaju brisati svi oni koji su neistinito i netočno prijavili svoje prebivalište praktički su u ovom kratkom vremenu neprovedivi. Umjesto toga su i DIP i Vlada trebali postaviti pitanje odgovornosti za ovakvo stanje biračkih popisa i evidencije o prebivalištu kao i odgovornosti onih koji su dosad kršili Zakon - bilo da ga nisu primjenjivali na novopodnešene zahtjeve o prebivalištu, bilo da ga krše protuzakonitim brisanjem iz evidencije o prebivalištu osoba koje se nisu same odjavile s prebivališta.

Narod kaže: *Huka na vuka, a lisice meso jedu!*